

شناخت انواع بیمه (۱۸)

آموزش

■ در ادامه سلسله مطالب شناخت انواع بیمه، در این شماره چهارمین بخش انواع بیمه‌های حوادث انفرادی و همچنین سومین قسمت از خطرهای اضافی (تبعی) بیمه آتش‌سوزی ارایه می‌شود. امید است مورد استفاده واقع شود.

انواع بیمه‌های حوادث انفرادی (۴)

- از کارافتادگی دائم و کامل یا قطع دو پا، (حداقل از میچ)
- از دست دادن هر دو پنجه دست
- از دست دادن هر دو پنجه پا
- از کارافتادگی دائم و کامل یک دست و یک پا (حداقل از میچ)
موارد زیر نیز غالباً از کارافتادگی و نقص عضو جزئی محسوب می‌گردند و غرامت مربوطه معادل درصدی از سرمایه بیمه می‌باشد که برای هریک از اعضاء تعیین شده است:
- از کارافتادگی دائم و کامل یا قطع یک پا از مفصل ران ۷۰٪
- از کارافتادگی دائم و کامل یا قطع یک پا از ساق ۶۰٪
- از کارافتادگی دائم و کامل یا قطع یک پا از میچ ۵۰ تا ۵۵٪

یا از کارافتادگی دائم شود، بیمه‌گر متعهد به پرداخت غرامت مربوطه طبق جدول نقص عضو مندرج در بیمه‌نامه (شرایط عمومی بیمه‌نامه) می‌باشد. در شرایط عمومی بیمه‌نامه جدولی به نام جدول نقص عضو وجود دارد که موارد از کارافتادگی دائم و کامل و یا دائم و ناقص (نقص عضو) را با درصدهای مربوطه قید نموده است. غالباً موارد زیر به عنوان نقص عضو و از کارافتادگی دائم کلی محسوب می‌شود و غرامت آن معادل صددرصد مبلغ بیمه می‌باشد.
- نابینائی کامل و دائم هر دو چشم
- ناشنوائی کامل و دائم هر دو گوش
- قطع کامل نخاع
- از کارافتادگی دائم و کامل یا قطع دو دست، (حداقل از میچ)

همان طوری که قبلاً بیان گردید، پوشش‌های بیمه حادثه شخصی غالباً شامل پرداخت غرامت در صورت فوت، نقص عضو، از کارافتادگی دائم و کامل قطعی می‌باشد. پوشش‌های دیگر مانند پرداخت هزینه‌های پزشکی حادثه و پرداخت غرامت ایام از کارافتادگی موقت ناشی از حادثه نیز به صورت پوشش‌های اضافی می‌تواند به تعهدات بیمه‌گر اضافه شود.
به موجب یکی از مواد شرایط عمومی بیمه حادثه شخصی، نقص عضو یا از کارافتادگی دائم و قطعی عبارتست از قطع، تغییر شکل و یا از دست دادن توانائی انجام کار عضوی از اعضاء بدن که ناشی از حادثه بوده و وضعیت دائم و قطعی داشته باشد و در صورتی که بیمه شده به علت وقوع یکی از خطرات مشمول بیمه دچار نقص عضو و

- از کارافتادگی دائم و کامل یا قطع انگشتان پا ۳۰٪

- شست پا به طور کامل ۱۰٪

- هریک از انگشتان پا به طور کامل ۵٪

- از دست دادن قدرت و توانائی حرف زدن اعم از کارافتادگی دائم و کامل حنجره یا قطع زبان ۸۰٪

- از کارافتادگی دائم و کامل یا قطع یک دست از بازو ۷۰٪

- از کارافتادگی دائم و کامل یا قطع دست از مچ ۵۰ تا ۵۵٪

- از کارافتادگی دائم و کامل یا قطع انگشتان هر دست ۵۰٪

- انگشت شست دست به طور کامل ۳۶٪

- انگشت سبابه به طور کامل ۲۵٪

- هریک از دو انگشت میانه ۱۵٪

- انگشت کوچک ۱۰٪

- حداکثر تعهد بیمه‌گر بابت مجموع نقص عضو انگشتان هر دست، به هر صورت از ۵۰٪ مبلغ بیمه شده تجاوز نخواهد کرد و در صورتی که مجموع انگشتان هر دو دست قطع و یا از کارافتاده دائم گردد، حداکثر معادل ۸۰٪ سرمایه بیمه قابل پرداخت خواهد بود.

* موارد فوق برای مثال و از جدول نقص عضو مندرج در شرایط عمومی مصوب مورد عمل شرکت‌های بیمه درج گردیده است.

** مطلب حائز اهمیت در خصوص نقص عضو اعضا، دائمی بودن آن است؛ به عبارت دیگر در صورتی که در کارائی عضوی خللی وارد آید و یا آن عضو موقتاً تمام یا قسمتی از کارائی خود را از دست دهد و یا بالاخره پس از گذشت مدتی معقول، بهبود یابد، چنین صدمه‌ای نقص عضو محسوب نمی‌گردد و بدیهی است بیمه‌گر نیز در چنین حالتی در پرداخت غرامت نقص عضو و یا از کارافتادگی تعهدی

ندارد. قاعداً در خصوص مدت معقول ذکر شده در شرایط بیمه‌نامه مدتی تعیین می‌گردد، برای مثال یک یا دو سال.

*** غالباً موارد و درصدهای نقص عضو اندام‌های اصلی در جدول نقص عضو قید می‌گردد؛ لکن در مواردی که از کارافتادگی کامل نباشد و یا سایر مواردی که در جدول نقص عضو قید نگردیده، میزان از کارافتادگی به تشخیص پزشک معتمد بیمه‌گر و با توجه به جدول نقص عضو تعیین خواهد شد و بیمه‌گر غرامت مربوطه را متناسب با درصدهای مذکور پرداخت خواهد نمود. لذا در انتهای جدول نقص عضو قید می‌گردد که علاوه بر اعضای یاد شده جدول، میزان نقص عضو سایر اعضا داخل بدن به تشخیص پزشک معتمد بیمه‌گر تعیین می‌گردد.

**** در صورتی که بیمه‌گذار (و یا بیمه شده) نسبت به نظر پزشک معتمد بیمه‌گر در خصوص تعیین درجه نقص عضو معترض باشد، موضوع غالباً در کمیسیون و یا هیئتی متشکل از پزشک منتخب بیمه‌گر و پزشک منتخب بیمه‌گذار و یک پزشک سوم به انتخاب دو پزشک مزبور مطرح و موضوع مورد رسیدگی قرار می‌گیرد و نظر اکثریت اعضای کمیسیون مذکور در خصوص تعیین درجه نقص عضو برای طرفین (بیمه‌گر و بیمه‌گذار) لازم‌الاتباع خواهد بود.

***** در صورتی که بیمه شده به علت حادثه و یا حوادث مشمول بیمه دچار از کارافتادگی چند عضو شود، بیمه‌گر معادل مجموع درصدهای اعضای مربوطه متعهد پرداخت غرامت خواهد بود. لکن جمع درصدهای مذکور از صددرصد و در نتیجه جمع مبلغ غرامت پرداختی به بیمه‌گر بابت نقص عضو و از کارافتادگی عضو و یا اعضائی از بدن از مبلغ بیمه شده تجاوز نخواهد نمود.

شایان ذکر است که در کلیه موارد، موضوع تشخیص نقص عضو و از کارافتادگی اعم از کلی و یا جزئی، تشخیص نقص عضو و از کارافتادگی دائم کلی و یا دائم جزئی و همچنین تعیین حداکثر میزان آن با پزشک معتمد بیمه‌گر می‌باشد. غالباً نحوه عمل به این صورت است که بیمه‌گذار و یا بیمه شده اظهارنظر و مدارک پزشکی مربوط به نقص عضو و از کارافتادگی خود را که توسط پزشک یا مراکز پزشکی معالج تعیین و تشریح گردیده برای بیمه‌گر (پزشک معتمد بیمه‌گر) تهیه می‌نماید؛ همچنین بیمه شده موظف به همه نوع همکاری با بیمه‌گر (پزشک معتمد بیمه‌گر) جهت اجرای دستورهای او که اغلب منجر به معاینه پزشکی نیز می‌شود؛ می‌باشد. طبیعی است در موارد جزئی بیمه‌گر به اسناد و مدارک بیمه شده نیز اکتفا می‌نماید.

جدول نقص عضو معمولی و جدول نقص عضو تصاعدی

جدولی که قبلاً قسمتی از موارد آن برای مثال قید گردید، جدول نقص عضو معمولی است که حداکثر آن به صددرصد مستهی می‌گردد، بدیهی است تغییر در درصدهای جدول نقص عضو با توافق بیمه‌گر و بیمه‌گذار امکان پذیر می‌باشد و هرچه درصدها و ضرایب نقص عضو جدول پایین‌تر باشد، تعهد بیمه‌گر کمتر و در نتیجه نرخ حق بیمه نازل‌تر خواهد بود و بالعکس. همان‌گونه که تغییرات میزان و ضرایب جدول نقص عضو امکان پذیر است، بیمه‌گر و بیمه‌گذار می‌توانند با توافق بعضی از موارد را نیز حذف نمایند. برای مثال بیمه‌گذاری تشخیص می‌دهد که می‌تواند غرامت نقص عضوهای کمتر از ۲۰ درصد را تحمل نماید و برای تعهدات بیشتر

از آن به پوشش بیمه‌ای نیاز دارد، در این صورت نیز نرخ حق بیمه مربوط به پوشش نقص عضو جزئی کمتر منظور می‌گردد. در مثال اخیر یعنی حذف قسمتی از تعهدات بیمه‌گر با توافق و درخواست بیمه‌گذار برای برخی از نقص عضوهای جزئی را می‌توان مانند اعمال فرانشیز تلقی نمود که بدیهی است در صورت اعمال فرانشیز نیز متناسب با درصد و میزان آن در محاسبه نرخ حق بیمه تخفیف نیز منظور می‌گردد. ممکن است بیمه‌گذار با بیمه شده بخصوصی در بیمه حادثه شخصی و خصوصاً در تعیین میزان نقص عضو تمایل و علاقه داشته باشد، درصد و میزان درجه نقص عضو بیشتر از میزان جدول معمولی منظور و اعمال گردد. برای مثال در جدول معمول نقص عضو، غرامت نقص عضو و ازکارافتادگی کامل یک دست از بازو اگر ۷۰ درصد باشد بیمه‌گذار ترجیح دهد با ضریب

بیشتری، مثلاً ۱۴۰ درصد و یا بیشتر، غرامت مورد تعهد بیمه‌گر محاسبه و پرداخت شود. این حالت را که میزان و درصد نقص عضو بیش از حد معمول باشد، جدول نقص عضو تصاعدی می‌نامند که در شرکت‌های بیمه فعال در بیمه‌های حوادث شخصی کاربرد نسبتاً زیادی دارد. طبیعی است نرخ حق بیمه مربوط به جدول نقص عضو تصاعدی در مقایسه با جدول نقص عضو معمولی بیشتر باشد. در کشور ما شرکت‌های بیمه در بیمه‌های حوادث شخصی در مواردی مانند انگشتان دست جراحان و دندانپزشکان، هنرمندان نقاش و... از جداول نقص عضو تصاعدی استفاده می‌نمایند و با درج در شرایط خصوصی بیمه‌نامه می‌پذیرند که در صورت نقص عضو و ازکارافتادگی کامل و دائم انگشتان شست، سبابه و اشاره؛ مثلاً به جای حداکثر ۵۰ درصد مبلغ بیمه ۱۰۰ درصد و یا ۱۵۰

درصد مبلغ بیمه را پردازند و اضافه نرخ متناسب را نیز در نرخ حق بیمه منظور نمایند که در واقع مثالی از کاربرد جدول نقص عضو تصاعدی است.

خوانندگان محترم به این نکته مهم توجه دارند، از آنجا که بیمه‌های اشخاص و از جمله غرامت فوت، نقص عضو و ازکارافتادگی بیمه‌های حادثه شخصی در شمار بیمه‌های خسارتی نیست و تعیین مبلغ بیمه (با در نظر گرفتن معیارهای جلوگیری از سوءاستفاده‌های احتمالی) در اختیار بیمه‌گذار و بیمه‌گر است، لذا افزایش ضرایب جدول نقص عضو نیز بلا مانع است و در واقع اعمال ضرایب تصاعدی و بالاتر از حد معمول شکل دیگری از اعمال بیمه به مبلغ بیشتر است. موارد کاربرد جداول تصاعدی نقص عضو همان گونه که ذکر گردید، مخصوص بیمه‌شدگان با مشاغل است که در آنها بعضی از اندام‌ها از اهمیت حیاتی و بسیار مهم برخوردارند؛ مانند انگشتان دست برای جراحان، هنرمندان و یا پاهای ورزشکاران و ...

* * * *

* نکته حائز اهمیت دیگر در بیمه‌های حادثه شخصی مورد عمل بیمه‌گران کشور ما این است که به موجب مفاد شرایط عمومی بیمه‌نامه، جمع مبالغ پرداختی و تعهدات بیمه‌گر در طول مدت بیمه بابت غرامت فوت، نقص عضو و ازکارافتادگی دائم (کلی یا جزئی) نمی‌تواند از سرمایه و مبلغ بیمه بیمه‌نامه تجاوز نماید؛ به عبارت دیگر اگر بیمه شده‌ای در طول مدت بیمه‌نامه از غرامت نقص عضو جزئی برای مثال معادل ۲۰ درصد مبلغ بیمه استفاده نموده است، برای بقیه مدت بیمه‌نامه حداکثر تعهد بیمه‌گر برای پوشش‌های فوت، نقص عضو و ازکارافتادگی معادل ۸۰ درصد مبلغ بیمه می‌باشد؛ اعم از اینکه

گرامت بعدی بابت همان حادثه قبلی باشد یا حادثه دیگری موجب تعهد جدیدی گردد. در هر صورت حداکثر تعهد بیمه‌گر مابه‌التفاوت مبلغ غرامت پرداختی قبلی از مبلغ بیمه خواهد بود و در صورتی که بیمه‌گذار و بیمه شده‌ای خلاف این مهم را در نظر داشته باشد، می‌بایست جهت مدت باقیمانده نسبت به تعدیل مبلغ بیمه (طبعاً

با پرداخت حق بیمه اضافی) و توافق بیمه‌گر اقدام نمایند. لازم به ذکر است ممکن است به موجب شرایط بیمه‌نامه و قرارداد منعقدۀ فیما بین بیمه‌گر و بیمه‌گذار، مبنای تعهد بیمه‌گر جهت پرداخت حداکثر مبلغ بیمه به جای حوادث واقع شده در طول مدت بیمه، وقوع هر حادثه مشخص نیز باشد. لذا همان‌گونه که قبلاً اشاره شده دقت

در مطالعه و بررسی شرایط بیمه‌نامه اعم از شرایط عمومی و یا خصوصی حائز اهمیت بسیار است و تنها توجه به نرخ حق بیمه بدون در نظر گرفتن شرایط بیمه‌نامه، بدیهی است که نمی‌تواند عامل تعیین کننده‌ای باشد.

خطرهای اضافی (تبعی) بیمه آتش سوزی (۳)

بحث پیرامون مواردی که تحت پوشش بیمه آبدیدگی قرار ندارند، به علت حساسیت و حد و مرز خسارت‌هایی که ایجاد می‌شود حائز اهمیت ویژه‌ای است که کلیات آن به ترتیب بیان می‌گردد. پیش از هر چیز، فرانشیز تعیین شده توسط بیمه‌گر می‌باشد که قبلاً جزو مواردی است که تحت پوشش نمی‌باشد و با توجه به نفس فرانشیز که بیمه‌گذار را ترغیب می‌نماید تا از انجام اقدامات و اعمال احتیاط‌های معقول هیچ نوع کوتاهی به عمل نیاورد. بخش دوم بحث مربوط به عدم پوشش زیان‌هایی است که به واسطه یک سری اعمال و اتفاقات با اموال مورد بیمه وارد می‌شود. این اعمال و اتفاقات به ترتیب زیر می‌باشند.

- زیان‌های وارده به اموال بیمه شده در اثر عمل تعمیر، تعویض یا توسعه لوله‌های آب و دستگاه‌های مرتبط با لوله‌کشی آب، همچنین آب‌روهای شیروانی و ناودان‌ها که بنابر اراده بیمه‌گذار و یا به هر دلیل دیگری در محل مورد بیمه انجام می‌شود و احیاناً خسارتی را به اموال بیمه شده وارد می‌آورد.

- زیان‌های وارده به اموال بیمه شده به هر شکلی به علت یخ زدگی لوله‌ها و دستگاه‌های مربوط که به علت قصور و اهمال بیمه‌گذار ایجاد می‌شود. نکته قابل اهمیت این که، این‌گونه خسارت در صورتی تحت پوشش نمی‌باشد که بیمه‌گر احراز نماید، عامل خسارت اهمال و قصور بیمه‌گذار بوده باشد. به عنوان مثال علی‌رغم این که بیمه‌گذار از موقعیت جغرافیایی محل استقرار مورد بیمه مطلع می‌باشد و می‌داند که منطقه جزو نقاط سردسیر است و همواره احتمال ترکیدگی لوله به علت یخ‌زدگی وجود دارد، ولی لوله‌های موجود در فضای باز را که در معرض مستقیم هوای سرد هستند ایزوله نکنند و یا این که در موارد ضروری آب داخل لوله‌های آب را برای جلوگیری از یخ‌زدگی تخلیه ننمایند. در این‌گونه موارد عملاً پوشش بیمه‌ای با اشکال مواجه خواهد بود.

- از دیگر مواردی که زیان وارده در اثر آنها تحت پوشش بیمه نمی‌باشد، ترکیدن لوله و یا نشت و سرریز شدن آب از لوله‌های دستگاه‌های مربوط به علت خالی از سکنه بودن محل مورد بیمه به مدت بیش از چهل

و هشت ساعت می‌باشد. به همین دلیل، به عنوان یکی از شرایط بیمه خطر آبدیدگی به بیمه‌گذار گوشزد می‌گردد که مجاز نمی‌باشد محل مورد بیمه را جز در مواردی که قبلاً با بیمه‌گر توافق نموده است برای مدت بیش از چهل و هشت ساعت خالی و بدون سکنه بگذارد. دلیل درج و تدوین این شرط به طور عمدۀ در جهت حفظ منافع بیمه‌گذار است؛ چرا که اگر زیانی در نتیجه وقوع حوادث پیش گفته ایجاد شود بدیهی است که پیشگیری و جلوگیری از گسترش آن در مدت ۴۸ ساعت به مراتب ساده‌تر و میسرتر خواهد بود تا در زمان طولانی‌تر.

- خسارات وارده به اموالی که در فضای باز گذارده شده یا نگهداری می‌گردد نیز از جمله مواردی است که در این بیمه مستثنی می‌باشد و بیمه‌گذار مجاز نیست اموال و موارد بیمه شده را در نقاطی که بدون پوشش سقف و در معرض مستقیم خطر آبدیدگی می‌تواند باشد، قرار دهد.

از دیگر موارد باید به خسارت ناشی از تراوش طبیعی، نشت یا نفوذ آب از بام‌های شیشه‌ای دیوارهای ساختمانی،

فونداسیون‌ها، پایین‌تر طبقه زیرزمین، نورگیر پیاده‌روها، شکاف‌های حاصل در بام که در اثر تعمیرات و یا ساختن مجدد عمارت ایجاد می‌گردد، اشاره نمود. این مطلب بدیهی است که اتفاق‌هایی از قبیل تراوش طبیعی و نشت و نفوذ از بعضی قسمت‌های ساختمان به علت این‌که به عنوان حادثه محسوب نمی‌شود، نمی‌تواند تحت پوشش این بیمه قرار گیرد.

- خسارت وارده به بعضی از دستگاه‌های حساس از قبیل کامپیوتر و کارت پانچ و سایر تجهیزات مربوطه، معمولاً تحت پوشش نمی‌باشد؛ مگر آنکه در مورد بیمه بودن این قبیل دستگاه‌ها بین بیمه‌گر و بیمه‌گذار توافق به عمل آمده باشد. به همین دلیل در مورد سایت‌های کامپیوتری تمهیدات خاصی رعایت می‌شود و عملاً ایزولاسیون مطمئنی انجام می‌گیرد تا در صورت ترکیدگی لوله آب و زیان‌های ناشی از آن، خسارت به دستگاه‌های مذکور وارد

نشود.

- در این بیمه خسارت ناشی از سیل، طغیان آب، برگشت آب از مجرای فاضلاب یا آب گذر، نفوذ آب در نتیجه جزر و مد یا آب‌های سطح‌الارضی، بازمان شیرهای آب، زلزله و سقوط هواپیما تحت پوشش نبوده و قابل جبران نمی‌باشد. حوادث برشمرده فوق حوادثی است که در بعضی نقاط خاص جغرافیایی از قبیل نقاط نزدیک دریا محتمل‌تر و ملموس‌تر می‌باشد.

- در این بیمه هرگونه خسارت عدم‌النفع به هر عنوانی تحت پوشش نمی‌باشد و در موارد خاص نیز مورد تحت پوشش قرار دادن عدم‌النفع به صورت توافق خاص بین بیمه‌گر و بیمه‌گذار مطرح نمی‌شود.

- بعضی از هزینه‌ها از قبیل رویدن برف و یا از بین بردن و شکستن و حمل یخ جزو پوشش‌های این بیمه نمی‌باشد.

در بیمه مربوط به ابدیدگی هیچ نوع خسارت، زیان و فقدان وارد به اموال بیمه

شده را که در زمان وقوع حادثه و ایجاد خسارت تحت پوشش بیمه‌نامه دیگری قرار گرفته باشد، قابل جبران نخواهد بود و تعهدی از جانب بیمه‌گر پذیرفته نمی‌شود؛ مگر در مورد مازاد خسارتی که توسط بیمه‌های دیگر تحت پوشش قرار نگرفته و پرداخت نشده است. در این بیمه، بیمه‌گذار موظف است هرگونه تغییر در محل مورد بیمه و شرایط موجود را بلافاصله و قبل از وقوع حادثه به اطلاع بیمه‌گر برساند، تا در صورت تشدید خطر احتمالی بیمه‌گر حق بیمه اضافی و اعمال شرایط مناسب را به بیمه‌گذار اعلام و در صورت قبول بیمه‌گذار پوشش بیمه‌ای ادامه یافته و خسارات احتمالی پرداخت شود. در این بیمه قاعده نسبی قابلیت اجرا دارد و چنانچه در زمان وقوع حادثه مشخص شود بیمه‌گذار اموال بیمه شده را به قیمتی کمتر از ارزش واقعی آنها بیمه کرده، خسارت به نسبت مبلغ بیمه شده به ارزش

واقعی، در روز وقوع حادثه قابل پرداخت خواهد بود.

۶- برخورد اجسام خارجی

از جمله خطرهای اضافی که به همراه بیمه آتش سوزی به بیمه‌گذاران ارائه می‌شود، پوشش خسارات ناشی از برخورد اجسام خارجی است که به طور عمده شامل موارد بیمه‌ای در معرض برخورد با وسایل نقلیه هستند، می‌شود. در اکثر مواقع ساختمان‌ها و بناهایی که در خطر برخورد وسایل نقلیه به عنوان یک جسم خارجی قرار دارند، این نوع پوشش را شامل می‌شوند. با توجه به این‌که لفظ برخورد اجسام خارجی لفظ عام می‌باشد، لذا صرف نام بردن از وسایل نقلیه ناکافی است و مواردی پیش می‌آید که اجسام دیگری با مورد بیمه برخورد کرده و ایجاد خسارت می‌کنند. به عنوان مثال در ساختمان‌های در دست ساخت، بعضاً جرتقیل‌های بزرگ و رفیع بر روی زمین نصب می‌شود که ممکن است با بناها و ساختمان‌های هم‌جوار برخورد و ایجاد خسارت نماید. لازم به ذکر است که نرخ حق بیمه این پوشش بسیار نازل است؛ به همین علت همان‌طور که در بخش مربوط به خطر شکست شیشه مطرح شد، بیمه‌گران در زمان ارائه پوشش مربوط به خطر برخورد اجسام خارجی پوشش خسارت وارده به شیشه‌های ساختمان‌ها و بناهایی را که مشمول پوشش خطر شکست شیشه نمی‌باشند حذف می‌کنند و یا با شرایطی خاص می‌پذیرند.

۷- خطر پیشروی و طغیان آب

خطر پیشروی و طغیان آب دریا جزو خطرهایی است که در سال‌های اخیر و عملاً پس از انقلاب و به موازات پیشروی آب دریای خزر در ایران به صورت جدی و قابل

بحث مطرح شده است. این موضوع غیرقابل انکار است که در هر حال خطر طغیان آب دریا و پیشروی دریا به عنوان یکی از خطرهای اضافی قابل پوشش بیمه آتش سوزی شناخته شده است. با توجه به اکوسیستم دریای خزر و پیشروی چشمگیر آن در چند سال اخیر که در بعضی از نقاط سواحل شمال کشور باعث تخریب و انهدام ساختمان‌ها و تأسیساتی شد، نیاز به تفکر و داشتن چنین پوشش بیمه‌ای را در کنار سایر پوشش‌ها به صورت ملموس‌تری به اذهان متبادر نمود. متأسفانه از آنجا که تا قبل از این پدیده، تجربه و آمار قابل اعتمادی در دست نبود، بیمه‌گران با احتیاط و بررسی‌های همه‌جانبه و رعایت جانب احتیاط به ارائه چنین پوششی پرداخته‌اند؛ چراکه اصولاً تمام بیمه‌گذارانی که درخواست پوشش خطر مذکور را داشتند، عملاً مورد حادثه قرار گرفته بودند. به عبارتی حداقل پیشروی آب دریا، ساختمان و بنای مورد بیمه ایشان را به نحوی متأثر کرده بود. از آنجا که در هر حال بیمه‌گران خطرهای محتمل را تحت پوشش قرار می‌دهند، در مواردی برای تحت پوشش قرار دادن این‌گونه موارد بیمه با اشکال مواجه بودند. ولی در حال حاضر با توجه به این‌که بنا به اطلاعات موجود دوره پیشروی آب دریای خزر پایان یافته و این خطر به صورت یک پدیده قطعی متوقف شده است، بیمه‌گران با بررسی و محاسبات آماری و دقت در تجربه اخیر مبادرت به ارائه بیمه مذکور می‌نمایند.

۸- شورش، بلوا و اعتصاب

یکی از پوشش‌های بیمه‌ای که به طور معمول در کشورهای درگیر و یا کشورهایی که هر لحظه احتمال درگیری‌های جنگی و

ناآرامی‌های گروهی در آنها پیش بینی می‌شود، ارائه می‌شود، پوشش خطر شورش، بلوا و اعتصاب است. خوشبختانه در کشور ایران با توجه به این‌که جوی کاملاً آرام و بدون درگیری حاکم است، درخواست قابل ملاحظه‌ای برای خرید این نوع پوشش بیمه‌ای وجود ندارد و ما نیز صرفاً به این موضوع اشاره می‌کنیم که با توجه به این‌که این‌گونه خطرات در صورت وقوع دارای دامنه‌ای وسیع می‌باشند، لذا شرکت‌های بیمه یا بهتر بگوییم بیمه‌گران قبل از تأمین پوشش بیمه اتکایی مورد لزوم از ارائه چنین پوشش‌هایی خودداری می‌نمایند. با توجه به این موضوع و شرح فوق، بیمه‌گران اتکایی نیز تحت شرایط و مقررات و نرخ حق بیمه خاص پوشش اتکایی ارائه می‌کنند. لذا غالباً ارائه پوشش بیمه‌ای مذکور در محدود شرایط ارسالی دیکته شده از جانب بیمه‌گر اتکایی انجام می‌شود. همچنین شرایط الصاقی به بیمه‌نامه‌های صادره نیز غالباً به زبان انگلیسی بوده و بیمه‌گران در جهت احتراز از مشکلات مربوط به اخذ خسارت از بیمه‌گر اتکایی ترجیح می‌دهند ضمن عدم دخل و تصرف در شرایط این چنینی از ترجمه آن به فارسی نیز خودداری نمایند؛ چراکه در صورت بروز اختلافات جزئی مدرک مورد استفاده جهت بررسی و حل اختلاف همان متن انگلیسی تهیه شده از جانب بیمه‌گر اتکایی می‌باشد.

آخرین خطر از نوع خطرات اضافی یا تبعی بیمه آتش سوزی که به عنوان موارد انتخابی و مورد استفاده عام‌تر مطرح و عنوان خواهد شد، خطر مربوط به انفجار ظروف تحت فشار صنعتی است که با توجه به گستردگی نسبی مطالب و اهمیت اجرای این پوشش در شماره بعد به آن خواهیم پرداخت.